

ti prohlásili, že byl padělán a že písmo jeví charakteristické tahy rukopisu Plumova.

William Plum postaven před soud, obviněn jsa z nedokonalého atentátu dynamitem, z vraždy na komorníku Welsovi a z podvodného vylákání peněz. Kromě toho vzpomenuto i jeho útoku na detektivy Blacka a Conora.

Všecko zapírání bylo marné.

Léon Clifton usvědčil je tajemným dopisem, dynamitovou svící, jakož i částečným doznáním komorníka Welse; také na chodbě v paláci milionářově nalezený knoflík a padělaný šek byly závažnými svědky.

William Plum odsouzen k smrti, a rozsudek také vykonán,

Léon Clifton obdržel od Jay Goulda velikou odměnu; členové jeho rodiny pak jej obmyslili skvostnými dary.

Jay Gould po odstranění dynamitových patron umístil na skříně ve své pracovně svíci, jež mohla se státi osudnou celé jeho rodině.

BEZHLAVÝ MRTVOLA

LÉON CLIFTON

I. MRTVOLA BEZ HLAVY

Obyvatelstvo města Fremontu (okres Sanduský) ve státu Ohio bylo pobouřeno příšerným nálezem, jenž učiněn byl na odlehlém, pustém místě za townem (čti taunem), jak nazývána venkovská města v Americe oproti velikým městům, jimž se zde říká „city“.

Mnoho let zde již usedlý přistěhovalec ze Švábska, krejčí Schulze, potřeboval několik „záplat“ na chatrné zdi svého baráčku, jenž se krčil na obvodu města tak pokorně, že se zdál býti stále menší a menší. Zub času, jenž bere na sebe někdy podobu prudké vichřice, jindy zase líjáku, slunečního žáru nebo krutého mrazu, rozhlodal mu baráček tak, že měl podobu báchorkové chaloupky. Neposedné kameny a cihly, které tvořily zdi residence Schulzovy, odloučily se od těch usedlejších a rozběhly se, neznámo kam. A když Schulze konečně zpozoroval, že zdi jeho domečku mění se v řěsto, ve své moudrosti uznal, že tu nepomůže nic jiného, než uprchlíky nahraditi jinými.

A protože kromě ženy a půl tuctu dětí nebyl nadán lepšími pozemskými statky, nepomyslil ani, aby nedostávající se koupil.

Však to se ženou už nějak dovedou. Když on zná spravovatí děravé kabáty a kalhoty, aby netroufal si spraviti díry svého baráku! O materiál nebude nouze. Děti nanosí z různých staveb ve městě písek pro kanára, a nenápadně vypůjčí si kousky nehašeného vápna. A když bude o maltu postaráno, zajede si Schulze se starým dětským kočárkem – však dá Bůh, že už jej nebude třeba – za město, kde mnoho let již leží v rozvalinách domek, druhdy zlopověstný, kde scházivali se lupiči, zloději a nevěstky k úradám a orgiím. „Soudce Lynch“ posléze polapil dareby a ozdobil jejich těly vůkolní stromy, načež stavení zapálil.

Nikdo již nepomýšlel na znovuzřízení bývalé krčmy; každý se raději vyhnul tomuto místu. Jenom pobudové zde někdy přenocovali, a časem za dne přišel si sem chudý Fremondán pro stavební materiál, potřebný k opravě chatrných baráčků.

Sem tedy zaměřil Schulze se svým kočárkem, provázen nejstarším synem. Vnikli do pobořeného stavení a začali prohlížeti hromadu ssutin v koutě, chtějíce vybrati nejlepší cihly a kámen, jež by nebyly příliš provlhlé.

A tu mladý Hans najednou vykřikne na otce, aby se šel podívat, že je tady bota.

Starý Schulze, třebaš byl krejčí, přece věděl, že bota nebyvá součástkou zdi; a proto byl velice zvědav, jak se sem tento výrobek „mnohokopytníka“ dostal.

Stoupne k Hansovi, podívá se na botu s holení, jež čouhá z hromady, chytne ji, táhne, táhne, však botě se nechce ven.

Konečně ssutiny povolily, Schulze prudce trhnul – a oba vykřikli hrůzou.

K botě přibyla druhá, nad nimi objevily se spodky, ještě výše kabát s rukávy – však dále již nic.

Zároveň naplnilo se ovzduší morovým zápachem, jenž byl přímo k zalknutí.

„Mrtvý!“ vykřikl Schulze, a chytiv synka, vyrazil s ním ven, prudce oddechuje na čerstvém vzduchu. Pravici chytil kočárek, levicí táhnul Hanse, a taktó letěl jako švec – třebaš byl krejčí – k městu. Na děravé zdi svého baráčku již ani nevzpomněl.

Když vběhl do ulice, prvnímu člověku, kterého potkal, nesouvislými slovy vyprávěl o příšerném nálezu v rozvalinách.

Zanedlouho bylo zbořeníště obklopeno zvědavci, z nichž mnozí odvážili se i dovnitř, avšak brzy se vrátili pro nesnesitelný puch. Potvrzovali venku čekajícím, že uvnitř leží mrtvé tělo nějakého muže, jež vězí hlavou ještě ve hromadě ssutin.

Brzy sem přibyl také šerif s coronerem a několika zřízenci veřejného pořádku. S nimi šel krejčí Schulze, kterého vzali s sebou.

Shromáždění se rozestoupilo a komise vstoupila do zbořeného stavení.

Předrůžijíce si šátky k nosu, aby snáze vzdorovali lhusnému zápachu, přiblížili se k mrtvole.

Coroner přikleknul k ní a začal ji ohledávatí.

Hned však vyskočil a zvolal překvapen: „Ten mrtvý nemá hlavu!“

Aby to dokázal, povytáhl tělo, a tu skutečně ojevil se trup bez hlavy.

„Byl zde tedy spáchán zločin?“ ozval se šerif.

Ohledač mrtvol přisvědčil. Potom pokračoval ve svém zkoumání. Shledal, že tělo nalézá se již v prvním stupni rozkladu, a že hemží se na něm nesmírné množství červů a všelikého hmyzu. Této havěti bylo nejvíce na hrdle, v místech, kde druhdy seděla hlava.

Coroner si dal podat kus dřeva, a zapáliv si doutník, aby necítil strašlivý zápach, smetl dřevem cizopásníky a potom bedlivě zkoumal průřez hrdla.

„Hlava byla odříznuta ostrým nástrojem, nepochybně břitvou, obratle pak přepilovány,“ oznamoval výsledek své prohlídky, a jeden z přítomných mužů psal si poznámky.

„Jimou ránu nelze pozorovati?“ otázal se šerif.

Coroner zavrtěl hlavou.

„Nic takového nevidím. Poznává se to teprve, až bude mrtvola svlečena a očištěna.“

„Stáří toho člověka?“

„Tak asi mezi třicátým a třicátým pátým rokem.“

„Byl zločin spáchán zde?“

„Těžko říci. Aspoň tu nikde nevidím stopy krve. A při způsobu takového zranění musila by jí tu býti veliká kaluž.“

„Snad nám ta hromada objasní více. Možná, že se tam najde i hlava,“ mnil šerif.

Obrátiv se k policistům, poručil jim, aby hromadu pozorně rozhrabali.

Odhazovali cihly, kameny a kusy ohořelých dřev; nic však nenalezli. Také prohlídka ostatních koutů nesešla se s lepším výsledkem.

Šerif vrtěl hlavou a hladil si dlouhý vous.

„Zločin byl tedy spáchán jinde, a mrtvý trup teprv potom sem zanesen a zahrabán. Kde však je hlava?“

Poručil, aby byl prohlédán šat mrtvoly, kterouto práci provedli policisté s největším odporem, však přec jen svědomitě, ač hrozným zápachem téměř omdlávali. —

V kapsách nenalezli ničeho.

Konečně prohledali nejbližší okolí zbořeniště — ani tu nenalezli žádné stopy po pachatelci.

Když bylo vše důkladně zaznamenáno a krejčí Schulze na místě podroben důkladnému výslechu, nařídil šerif přenesení mrtvoly do márnice, kde bude provedena pitva.

Než byla přinesena rakev na místo hrůzného nálezu, objevil se v zástupu prostě oděný, šedým vousem zarostlý muž, jenž měl na očích veliké brýle s modrými skly, a při chůzi těžce se opíral o sukovitou hůl.

„Co se tu stalo, lidičky?“ otázal se třesoucím se hlasem, jenž prozrazoval jeho vysoký věk.

„Nalezli tu mrtvolu,“ odpověděla mu jedna žena.

„Tam v té zbořené krčmě, je tam právě komise.“

Starý muž prodral se zástupem až ke zbořeništi a chtěl vstoupiti dovnitř.

„Úctu před zákonem, master!“ zakřiknul jej policista, jenž stál před vchodem, který neměl dveří.

„Vždyť já mám zákon v úctě,“ usmál se stařec.

„Zákon však nezakazuje vcházení do zbořenišť, která nikomu nepatří.“

„Je tam komise, a proto je teď přístup zakázán!“ rozhodně prohlásil policista.

„Já bych však rád mluvil s vaším představeným, master, nedal se odbýti stařec. Počkejte si tedy na něho, až vyjde!“

„Nemám tolik času. Musím mluvití hned se šerifem. Ode-
vzdejte mu, master, toto!“

Podal policistovi malou, zalepenou obálku.

Smělé vystupování starého muže přimělo policistu, mu vyhověl a vešel dovnitř.

Když soudce vyslechnul, že sem chce vstoupiti nějaký starý muž, otevřel obálku. Uzářel v ní navštívenku.

Jakmile přečetl jméno, usmál se radostně a hned nařídil policistovi, aby starce vpustil.

Starzec se usmál, popošel k němu, pozdravil zdvořile a řekl tiše: „Očekával jsem, master Burtone, že mne nepoznáte! Doufám však, že mi dovolíte, abych se vám ve vašem příbytku ukázal ve své pravé podobě. Zde moje legitimace.“

Ukázal mu lístek a šerif mu stiskl přátelsky ruku. „Přicházíte jako na zavalanou, master —“

„— Brown. Jsem nyní James Brown,“ představoval se starzec s úsměvem.

Šerif šel s ním stranou, zavolal coronera a sdělil starci jeho jméno.

Příchozího představil ohledávající mrtvol těmito slovy: „Master Léon Clifton, amatér, avšak přece jen mistr detektivů!“
Coroner sebou trhl.

„Možno-li?“

„Neočekával jste, že Léon Clifton je už vetčný kmet, že?“
usmál se Clifton. „Nesmím se při své práci ukázat v pravé podobě. Naše žurnály daly každému darebovi z povolání mou podobiznu do ruky. Dnes vidíte starce, zítra snad již zase omládnou, pozítří změní se v ženu. Jinak bych mohl jednou zmizeti v hluboké vodě, nebo v odlehlém sklepení — mám tolik přátel, že ze strachu o moje bezpečí by mne rádi dostali někam do věčného úkrytu. Stíhám právě někoho, stopy vedou přes Fremont, doufám, pánové, že mne teď budete považovati jen za Browna, nebohého agenta, který s malým výdělkem zastupuje firmu, jež vyrábí zázračnou vodičku pro vzrůst vlasů. Zde mám ukázkou,“ vyňal

malou lahvičku — „a zde několik dobrozdání vynikajících osobností —“ ukázal svazek zažloutlých listin. „V hostinci, kde jsem ubytován, mám větší zásobu vodičky.“

Bude libo, pánové, učiniti s ní malou zkoušku?“ zažertoval.

Usmáli se oba a rovněž žertem přikývli.

Náhle vsak Clifton zvažněl.

„Slyšel jsem, že zde nalezi mrtvolu,“ ozval se tiše.

„Vlastně jen trup bez hlavy,“ odvětil šerif, a v krátkosti mu pověděl, jaký mělo dnešní ohledání a pátrání výsledek.

Clifton potřásl hlavou.

„Jsou zde tedy tři záhady: Kdo je zavražděný, kdo vrah a kde je hlava. Myslím, master Burtone, buď že se ten případ záhy objasní, anebo se vůbec nevysvětlí.“

„Kdybyste nám pomohl, master Cliftone —“

„Mám sice nyní velice důležitou práci; avšak přece se pokusím o rozluštění této záhady. Ovšem mnoho neslibuji; neboť, jak jsem již pravil, po delší dobu nemohu se vážněji věnovati jiné věci. Zatím mi dovolte, abych se podíval nenápadně na mrtvolu. Nerad bych však, aby vaši lidé měli tušení, že jsem detektiv. Nejlépe by bylo, kdybych se stal vaším strýcem.“
Šerif souhlasil.

„No, strýče, tedy se podívej na toho mrtvého,“ řekl hlasitě.
„Lépe bys však učinil, kdybys ukrotil svou zvědavost. Je to pohled hrozný — a pak ten zápach!“

Clifton se sklonil nad mrtvolu a s mistrnou přetvářkou dával na jevo své zděšení a zároveň ošklivost; potáčeje se od mrtvoly, mumlal: „To je hrozné, to je strašné! Chudák ubohý!“

Potom se rozloučil se šerifem a vyšel ven, hlasitě přislíbil šerifovi, že přijde k němu na oběd, jen co obstará své obchody.

O několik hodin později, oděn v bezvadném černém obleku, cylindr na hlavě, vešel s komisí a s lékařem do márnice, kde byl přítomen pitvě jako lékařův kolega, doktor Wallace z Chicaga.

Kromě šerifa a lékaře nikdo neměl tušení, že je tu s nimi proslulý Léon Clifton.

Pítvou zjištěno, že neznámý byl usmrčen tajemným jedem, jímž ztuhla v žilách krev tak, jakoby byla zmrzla. Všechny krvíčky zůstaly v žilách, pouze voda odtekla přeriznutými tepnami hrdla. Proto nebylo ve zbořeništi nalezeno ani krůpěje krve. A tento objev připouštěl možnost, že neznámý byl v sesutém stavu nejdrívě otráven a potom zkrácen o hlavu.

Clifton zaznamenal si údaje lékařovy a souhlasil se šerifem, že tu jde o zločin zvláště záhadný. Vrah určil jen proto své oběti hlavu, aby mrtvý nebyl poznán. Kam však přišla hlava? Proč byl neznámý zavražděn? A kdo je pachatelem tohoto zločinu?

Když se příštího jitra Léon Clifton, přestrojen za anglického duchovního, loučil se šerifem, litoval, že se nemůže bedlivě věnovati této tajemné události, která prý jej nesmírně zajímá. Jakmile však dokončí svou práci, bude se obíratí fremontským případem. Zatím nechť šerif bedlivě zaznamenává každou podrobnost této záhady, snad by z toho mohlo Cliftonovi jednou něco prospěti.

Mrtvý bez hlavy byl pohřben, jeho šat uložena, a všichni policisté se horlivě snažili, vypátrati vraha.

Uplynulo několik měsíců, mrtvý zůstal nezjištěn, ... po vrahovi pak nebylo nejmenší stopy.

Šerif Burton stále očekával Cliftona, Ten však se zde neukázal, a vůbec se o něm nevědělo.

Až jednou přinesly noviny článek o Léonu Cliftonovi, jemuž po dlouhém pátrání a mnohých dobrodružstvích podařilo, se přivést bandu lupičů za mříže.

„Teď vyrůstá ve slávověnci Cliftonově nový list – případ fremontský,“ zamnul šerif spokojené rukama.

II. PODIVÍN SANTCLAIRSKÝ

Ve městě Detroitu (Ditrajtu) v severoamerickém státě Michigan, na samém břehu jezera St. Claire, kteréž tvoří vtok velkého jezera Hurónského do jezera Erijského, měl svůj dům rozený Angličan, Dr. William Smith, všeobecně známý pod jménem „podivín santclairský“.

Muž ten přestěhoval se do Ameriky před několika lety a zakoupil si neveliký dům u jezera, jenž byl vzdálen městských ulic a se všech stran obklopen zahradou košatých stromů, jež byla obehnána vysokou zdí, tvořil jakousi malou pevnost a zároveň osamělý ostrůvek, chráněný před návštěvou i zraky zvědavců. Dr. Smith byl značně bohatý, neboť neprovazoval vůbec lékařskou praxí, a do jeho domu stále dopravovány zásilky vědeckých knih, přírodnin, chemikálií, přístrojů a různých preparátů.

Tvrdilo se o něm, že má ve svém domě již pěkné museum, které však dosud nikdo neužrel. Dr. Smith vyhýbal se společnosti lidí, a když se přece s někým sešel, nikdy jej nepozval k sobě. Proč zavíral lidem svůj dům, zůstalo záhadou. Vznikaly proto o doktoru Smithovi různé pověsti, z nichž mnohé byly přímo hrůzné. Že však se nedaly ničím dokázati a spočívaly jen v jeho samotářství, zanikly posléze jako každý lidský tlach, a doktor Smith nerušeně žil ve své samotě.

Služebnictva neměl mnoho. Stará sestra – velice nábožná žena, jež nehovořila s lidmi o jiném, než o následování Krista, a když někdo vyzvídal o jejím bratrovi, odpovéděla: „Můj doktor je veliký muž!“ – obstarávala mu kuchyni, čistě anglickou. Rodák jeho, zahradník Patrik Bellham, zastával úřad vratného, obstarával zahradu, a se svou něnou ženou pečoval o úklid v domě. Ten také nenadělal s lidmi mnoho řečí. „Já nevím, já se o to nestarám!“ odpovídal každému všetečkovi. A byl tu ještě jeden služebník, v Americe zrozený Negr, jménem Samuel, kterému však říkali krátce jen „Sam“. Inteligentní tento mladík, jenž měl sice popelavou pleť jako jeho soukmenovci, a krátké, vhité vlasy, jinak byl

podoben kavkazskému plemeni, postrádaje velikého lícního úhlu černočů, jejich vydutých rtů a tupého nosu – dostal se do služeb doktorových zvláštní náhodou. Když jednou – krátce po svém ubytování se v Detroitu – krácel doktor Smith odlehlou ulicí, kde pro pozdní večer bylo již dosti pusto, zaslechl veliký hluk, a brzy objevil se v ulici hlouček ozbrojených mužů, jejichž obličej byl začerněn. Dva z těchto mužů vlekli mladého černocha, jenž byl spoután a ústa měl ucpána kusem hadru. Přivlekli černocho pod svítlnu, v okamžiku byl zde žebřík, jeden muž vylezl nahoru, upevnil zde provaz se smyčkou, černocho vyzdvížen do výše, a za chvíli již se houpal na svítilně. „Soudce Lynch“ zase provedl svou spravedlnost, která v tak mnohých případech bývá bezprávím. Smith se neodvážil zakročiti ve prospěch odsouzeného, a tak došlo k popravě. Vykonavatelé zákona amerických pustin rozprchli se všemi směry, a teprv po jejich odchodu odvážili se mnozí obyvatelé této ulice ven. Užťevše však černocho, s opovržením se odvrátili a již se o něj nestarali. Doktor Smith přistoupil blíže, a jeho bystrý znak rozpoznal, že ubožák byl špatně pověšen, neboť klíčka provazu sesmekla se mu pod bradu. Za dobrou odměnu vyžádal si příspění jistého muže, jenž přinesl žebřík a pomohl doktorovi černocho sejmuti.

Smith se přesvědčil, že negr ještě žije. Dal si zavolatí povoz a černocho odvezl do svého domu, kde díky lékařskému umění a vzorné péči byl zachráněn. Svému ochránci vyprávěl, že byl nevinně zatčen pro vraždu, které se dopustil z vilnosti některý z jeho krajanů na nedospělém děvčátku. A protože soudce sám nevěřil v jeho vinu, odkládal vynesení rozsudku, až se rozlítili zdejší běloši tou měrou, že vtrhli do vězení, zmocnili se černocho a sami na něm vykonali ortel. Samuel se zapřísahal doktorovi, že se nedopustil toho zločinu, a Smith mu uvěřil. Přesvědčiv se, že černocho vyniká značnými vlohami a že jest jemnějšího chování než jeho soukmenovci, podržel si jej ve službě, což naplnilo Sama nesmírnou radostí. Nebylo snad věrnějšího sluhy na světě. Sam

by byl pro svého pána obětoval život. Doktor Smith mu svěřil své sbírky, aby je oprašoval, urovnával, a znenáhla vycvičil si černocha tak, že mohl s ním mluvit o všem, co se týkalo sbírek, a Sam věděl také o každém předmětu; znal i jeho určení a vlastnosti.

Doktor Smith přes všechno své podivinství byl přece jen člověk, jenž někdy pocítil touhu pohovořiti si s někým o svých obojech a plánech. Že však se vyhýbal lidem – s učenci se sice také někdy stýkal, před těmi však žárlivě skrýval své názory a objevy – světoval se tím více papíru.

Teď však, když měl u sebe tak oddanou duši, často se před Samem rozhovořil. A černocho ho ku podivu dobře chápal. Jednou mu pravil: „Same, kdybys chtěl, dal bych tě na studii.“ Černocho však se nechtěl od svého pána odloučiti.

Netušil nikdo, jaký přátelský poměr spojuje pána s jeho sluhou. Doktor o tom s nikým nemluvil, a Sam teprve mlčel! –

III. U PODIVÍNA

V Cincinnati, velkoměstu státu Ohio, jež leží u stejnojmenné řeky a nazývá se „královnou západu“, stanul kdysi před knihkupeckým výkladem elegantně oděný muž, jenž pročetl tituly vyložených zábavných i odborných knih.

Tu upoutala jeho pozornost objemná kniha, jež měla na obálce tento nápis:

Dr. William Smith:

FRENOLOGIE.

(S četnými přílohami, jakož i vyobrazeními v textu.)

Elegán se zadíval na knihu, a bylo zřejmé, že je zabrán v myšlenky.

Náhle v očích mu zasvítilo a rty poluhrával podivný úsměv.

„Je to snad počítlost – ale zkusíme to,“ zahučel a vstoupil do krámu.

Žádal, aby mu byla předložena „Frenologie“. Když pak zběžně prohlédl přílohy, na nichž byly znázorněny různé lidské lebky s červenými a modrými čarami, jež byly číslovány, zaplatil požadovanou cenu, načež se zeptal na autorovu adresu.

„Doktor William Smith bydlí v Detroitu, Michigan,“ zněla ochotně odpověď. „Vydal tuto knihu svým nákladem, a jistě špatně nepochodí, neboť jde dobře na odbyt. Přísná kritika ji chválí; obsahuje mnoho nového a pozoruhodného; jsou také odpuřci, kteří tyto nové theorie popírají a zavrhují,“ doložil majitel knihkupectví, jenž vynikal obsáhlými vědomostmi.

Elegán si napsal na knihu doktorovu adresu, poděkoval a odeslal. Za týden přečetl knihu několikrát, a když byl důkladně porovnal text s ilustracemi, troufal si, že frenologii rozumí skoro tak dobře, jako sám doktor Smith.

Po několika dnech shledáváme se s elegánem v Detroitu. Zde se vyptal důkladně na doktora Smitha a zvěděl o jeho podivínství, jakož i o historikách, které si o něm lidé vymysleli.

Usmál se podivně, a potom se vydal k obydlí podivínského Angličana. V ruce nesl velikou krabici.

Když se octl před zdí, která obklopovala zahradu, a uzel vykukovati bujnou zelení střechy domu, na chvíli stanul, jakoby se rozmýšlel. Potom stiskl zvonek. Přišel zahradník Bellham a otevřel vrata. „Pan doktor doma?“

„Nepřijímá vůbec návštěv,“ odbyl jej zahradník a chtěl zase zavřítí.

„Tedy mu odevzdejte aspoň toto,“ žádal příchozí a podal mu zalepenou obálku. „Počkám zde na odpověď.“

Bellham něco zabručel, zamknul a vzdálil se. Po dlouhém čekání zarazotil klíč zase v zámku a vrata se otevřela.

„Pan doktor vás výjimečně přijme,“ řekl zahradník.

„Následujte mne.“

Za několik minut stanul příchozí v malém salonku; doktor Smith mu přišel vstříc, drže v ruce popsanou navštívenku.

„Zajisté sám pan Errol Doudley?“ otázal se Smith. Elegán se uklonil.

„Já sám, pane doktore.“

„Není mým zvykem přijímatí návštěvy. Dnes však činím výjimku, neboť jste mi lístkem oznámil, že se zajímáte o frenologii a že byste rád, abych vám podal svůj úsudek o zvláštní lebce, kterou chováte ve svém majetku.“

Doktorovy zraky při těch slovech s netajenou zvědavostí spouštěly na krabici v ruce Doudleyově.

„Prostudoval jsem vaše nejnovější dílo, pane doktore, k němuž vám upřímně gratuluji, a dle něho prozkoumal jsem lebky, jež chovám ve své sbírce. Nalezl jsem však jednu lebku, jež vyniká zvláštností, o které ve vaší knize není zmínka. Přinesl jsem ji tedy s sebou, abyste ji posoudil.“

Rozevřel krabici a vyňal zažloutlou lebku, jež vynikala jakýmsi hřebenem nad čelní kostí.

Sotva ji Angličan uzel, udeřil se zlostně do hlavy.

„Odkud máte tuto lebku, pane?“ vyhrkl.

„Koupil jsem ji od hrobníka, jehož jméno zamlčím. Náležela sebevrahu, k němuž se nikdo nepřihlásil. Viděl jsem toho člověka mrtvého, a protože lékař, který povrchně zjistil smrt otravou, nevěnoval té lebce pozornost, zamluvil jsem si ji pro svou sbírku, ač, nemýlím-li se, mohla býti ozdobou veřejné sbírky.“

„Víte-li, pane, že právě taková lebka zlehčila u mých odpuřců moje dílo?“ zvolal Smith zuřivě. „Viděl jsem jen jednu toho druhu, ve sbírkách novyorských, však považoval jsem ji za ojedinelý, bezvýznamný exemplář, a proto jsem její vyobrazení nezařadil do svého spisu. Z té příčiny vytkli mi někteří vědci neúplnost mého díla, poukazující na novyorskou lebku. Já však toho nedbal – až nyní vidím, že i jiný člověk měl takový útvar lebky. O, pane, že jste nepřišel dříve, teď sám považuji své dílo za méně cenné.“

„Uklidněte se, pane doktore! Vždyť se dá všechno napravit. Až dojde ke druhému vydání, můžete se v něm zmínit také o této lebce.“

Tato slova upokojila Smitha, a on si začal lebku prohlížeti s vášní odborníka.

„Kolik za ni žádáte?“ otázal se posléze.

„Zatím ji nehodlám prodati,“ váhavě odvětil Doudley. „Snad později, až se nabažím frenologie. Jsem, pane doktore, člověk vrtkavý. Sbíral jsem již mince, potom porculán a sklo, později zbraně, a když mne to omrzelo, všechno jsem zase rozprodal. Myslím, že tomu bude tak i s lebkami, a potom na vás nezapomenu.“

Potěšen těmito slovy rozhovořil se doktor o frenologii, a když seznal, že Doudley skutečně této vědě rozumí, a že se zajímá též o jiné, provedl jej svými sbírkami.

„Jste prvním z lidí, kromě mého domu, jenž toto vše vidí,“ řekl mu, a Doudley srdečně poděkoval za toto vyznamenání.

Zvláště jej zajímala sbírka jedů, jichž tu měl doktor veliké množství. Jmenoval mu všechny, popisoval jejich účinky, udal i protijedy. Konečně ukázal mu lahvičku se zelenou tekutinou a pravil:

„Toť jed dosud zcela neznámý. Můj vlastní výrobek, jemuž jsem dosud nedal jména a který veřejně popíši, až s ním učiním ještě některé pokusy. Zkoušel jsem jej na různých zvířatech a seznal jsem, že když vnikne do těla, krev v něm ihned ztuhne, jako by zmrzla a po jakémkoliv ráně ze žil již nevyjde. Jenom vodnatá tekutina vyteče.“

Doudley se zahryzl do dolního rtu a v očích mu zasvítilo.

„Podivný jed, skutečně!“ prohodil.

Doktor potom ukazoval Doudleyovi sbírku lebek, jež čítala ke třem stům exemplářů, a Doudley pozorně naslouchal jeho výkladům, prohlížeje si lebky.

„Vydal jste za tyto zvláštnosti zajisté již hezkou sumu,“ mnil Doudley. „Sám vím, s jakými obtížemi jest spojeno získání některého exempláře. — Tato lebka jest zajisté nejnovějším přírůstkem vašich sbírek,“ prohodil, ukazuje na lebku, jež vynikala dosud bělostí a měla na temeni zvláštní prohloubeninu, podobnou nálevce, dole ovšem neotevřené.

„Ano,“ odvětil doktor ku podivu úsečně, a hned vyvedl Doudleye ze síně.

Návštěvník vyslechl ještě úsudek doktorův o lebce, kterou s sebou přinesl; potom mu poděkoval a vzdálil se, příslibiv Smithovi, že tuto lebku nikomu neprodá, než jemu, až jej frenologie omrzí...

IV. NEMILÉ PŘEKVAPENÍ

Uplynuly čtyři dni od zmíněné návštěvy, když doktor Smith zase přijal z rukou Bellhamových navštívenku se jménem Doudleyovým. Vrtě hlavou, pročítal několik rádek, jimiž prosil Doudley o přijetí, neboť chce doktorovi povědět něco velmi důležitého.

„Jděte, Patriku, a řekněte mu, že jej očekávám,“ ozval se posléze.

Však Bellham neměl se k odchodu.

„Nuže?“ zvolal Angličan a sraštil čelo.

„Prosím za prominutí, pane doktore, ten pán však se mi nechce líbiti,“ řekl tiše. „Venku stojí auto a v něm zahlédl jsem několik pánů.“

„Snad nemyslíte, Patriku, že jsou to lupiči?“ usmál se doktor Smith. „A kdyby i byli, vždyť vy sem nepustíte než pána, který vám odevzdal navštívenku. A kdyby měl zlý úmysl, jednoho člověka se nezaleknu. Ostatně, mám zde zbraň.“

Utkvěl pohledem na nízké skříni, kde ležel revolver. Doktor měl v každém pokoji takovou zbraň, vždy nabitou, neboť nebyl jist, nedostane-li někdy nevíтанou návštěvu.

„Dovolí-li pan doktor, přivolám Sama. Může čekat ve vedlejší místnosti.“

Doktor se usmál.

„Jste o mne příliš starostliv, milý Patriku. Abych vás však upokojil, nechť přijde Sam.“

Mladý černoch vstoupil k doktorovi, a na jeho rozkaz zašel do pokoje za salonem.

Zanedlouho vstoupil Errol Doudley, jenž se uklínil doktorovi. „Překvapuje mne vaše brzká návštěva, pane Doudleyi,“ ozval se Smith.

„A budete, pane doktore, ještě více překvapen, až vám povím, že Errol Doudley je vlastně – Léon Clifton!“

„K čemu takové komedie?“ zvolal doktor pohněván. „Kdo vlastně jste, vy pane se dvojným jménem? Snad lupič?“

„Vy jste tedy o mne dosud neslyšel?“ zvolal Clifton poněkud mrzutě. „Vlastně nemohu se vám ani diviti; kde pak takový učelec, aby se staral o detektivy!“

Ve vedlejší místnosti ozval se slabý šramot. Clifton jej zaslechl, a nyní strídavě pozoroval doktora i dveře.

„A co vlastně chcete u mne, vy pane detektive?“ zvolal Angličan zlostně.

„Nic jiného, než abych vás vyzval k malé vyjízďice,“ uklonil se Clifton. „Zdejší soudce by se vás rád na něco otázel.“

„Jsem tedy vlastně zatčen?“ zvolal doktor.

„Dosud ne, pane doktore. Ale stane se tak ihned, budete-li se zdráhati mě následovati.“

„Oč se vlastně jedná?“

Clifton pokrčil rameny.

„To vám poví šerif sám. Tedy prosím, pane doktore!“

Náhle se rozletěly dveře, a do salonku vřítíl se Sam, mávaje rozevřenou britvou.

„Zde jsem, pane doktore! Nedopustím, aby se vás někdo dotknul!“

A jako dravec vrhl se na detektiva. Ten však byl již připraven a když černoch k němu doběhl, bleskurychle se skrčil k zemi, potom se vymrštil, hlavou prudce udeřil Sama do břicha, a černoch, zajíkáje se, pozbyl rovnováhy a svalil se k zemi.

Clifton uchwátil britvu, jež vylétěla černochovi z ruky, zavřel ji, strčil do kapsy, vyňal revolver a zamířil na negra, jenž se zdvihal právě se země, maje obličej bolestí zkroucený.

„Jen zůstaňte ležet, černý přítelíčku, sice jíz nikdy nevstanete!“ zvolal Clifton, vstrčil dva prsty levice do úst a pronikavě hvízdnul.

Bylo slyšeti dupot po schodech, a ve chvíli vrazilo do salonu několik černě oděných pánů, kteří byli ozbrojeni revolvery.

„Tohoto negra spoutejte!“ velel Clifton, a hned jeden z policistů vložil na černochovy ruce samočinná pouta.

Tři mužové vzali mezi sebe doktora a černocha a vyváděli je ven, kdežto Clifton s jedním policistou setrval zde.

U vrat zahlédl doktor svého zahradníka, kterého střežil jeden policista s revolverem v ruce.

Bellham podíval se na svého pána, jakoby chtěl říci: „Vidíš, že mne mé tušení neklamalo!“

Doktor a černoch byli přivedeni k autu, posazeni dovnitř, k nim přisedli tři policisté, a ujížděli do města.

Clifton prohlédl doktorův byt, zabavil lahvičku s tajemným jedem, jakož i lebku, která měla na temeni prohloubeninu.

Potom prohlédal i ostatní místnosti v domě, zejména světničku černochovu, vsak nenašel nic podezřelého.

Upokojiv ustrašenou doktorovu sestru, že jde jen o výsledk Smitha, vzdálil se z domu s policistou, jenž střežil Bellhama.

Zahradníkovi přikázal, aby za nepřítomnosti svého pána bedlivě opatroval dům, a nevzdaloval se z něho, neboť bude třeba také jeho svědectví.

Po jejich odchodu v tichém jindy domě bylo slyšeti pláč, vzdechy a tlumené kletby...

V. ROZLUŠTĚNÁ ZÁHADA

Fremontský šerif Burton vesele zammul rukama, když zahlédl v denním listě tučný nadpis: „Opět nový skvělý úspěch Léona Cliftona. Tajemná vražda ve Fremontu, kde byla nalezena mrtvola bez hlavy, konečně objasněna. Právě se dovídáme, že příčiněním slavného detektiva Léona Cliftona byl zatčen anglický lékař, Dr. William Smith, bytem v Detroitu, jakož i jeho černý sluha – jako podezřelí ze zločinu. Dr. Smith jest autorem nedávno vydaného spisu „Frenologie“. Příště seznámíme naše čtenáře s podrobnostmi detektivova pátrání.“

„Vždyť já jsem to říkal, že Clifton jediný v tomto případě něco zmůže!“ polohlasitě zvolal šerif.

„O, Clifton jest mistrem mistrů detektivního umění!“

Věrný své přípovědi, rozčilovaly noviny v dalších číslech své čtenáře.

Nejdříve vyličen nález mrtvého těla bez hlavy ve zbořeníšti u Fremontu; pak následoval protokol o zločinu; prozrazeno také, že Clifton, zavítav náhodou téhož dne do Fremontu, dostal se k vyšetřující komisi, a později vniknul i do márnice k pitvě. Prozrazeno, že lékař rozpoznal v těle mrtvoly tajemný jed, po němž ztuhne ihned krev; proto jí nevyšla ani krůpěj, když vrah své oběti odřízl hlavu břitvou a pilkou.

Dále uvedeno, že Clifton po dopadení pověstné bandy lupičů začal se podrobněji zabývatí případem fremontským, že však jeho pátrání dlouho bylo bez výsledku. O zavražděném, ani o jeho vrahovi nedostalo se mu nikde nejmenší zprávy – nejinak, než jakoby ti dva lidé byli krátce před spácháním zločinu spadli na zem.

V Cincinnati zahlédl detektiv novou vědeckou knihu, pozoruhodnou novinku dra. Smitha o frenologii. Bleskem se zrodila v jeho hlavě myšlenka, zdali by nenalezl záhadně zmizelou hlavu v některé sbírce lidských lebek.

Snad by se mu potom dostalo zpráv, kdo po spáchané vraždě prodal někam lebku, a tak by se dopátral vraha. Nejdříve vyhledal dra. Smitha pod záminkou, že mu přináší k prozkoumání zvláštní lebku, o jaké se Smith ve svém díle nezmiňuje. Lebku vyhledal v novoyorském lékařském museu, odkudž mu byla na žádost samého prezidenta republiky zapůjčena. Dovedl si zjednatí přístup ke Smithovi a získati si jeho důvěry.

Nyní byla lícena podrobně návštěva Cliftonova v domě doktora Smitha. Zde se dostalo detektivu zvláštního překvapení: lékař ukázal mu tajemný jed, svůj vlastní vynález – a jed ten měl tytéž účinky jako onen, jenž byl nalezen v těle fremontského zavražděného. A když Clifton užel ve sbírce doktorově novou lebku, o které Smith jen vyhýbavě mluvil, pojal detektiv podezření, že má před sebou fremontského vraha, aneb aspoň osobu, která k té vraždě dala podnět. Snad neznámý vynikal zvláštním útvarem lebky. Byla-li ona lebka ve sbírce doktorově skutečně kdysi na krku zavražděného, pak dala se vysvětliti touha doktora, aby takové zvláštnosti se zmocnil a zařadil ji do své sbírky.

Ze sběratelské vášně dopustil se vraždy, aneb ji aspoň dal provést. Proto byl doktor zatčen, a s ním zároveň jeho černý sluha, jenž při tom útočil na Cliftona.

Následující číslo přineslo výsledk doktora Smitha, jímž bylo nade vše pochybnost zjištěno, že neznámý se stal obětí lékařovy vědy.

Kdysi šel doktor Smith po ulici v Detroitu, provázen černým Samem. Tu zahlédl mezi procházejícími se člověka, jenž držel klobouk v ruce a kapesníkem si stíral pot následkem velikého vedra.

Smith si povšiml zvláštního útvaru lebky onoho člověka. Poněvadž měl na temeni lysinu, zahlédl doktor v těchto místech značnou prohloubeninu, která jej velice zajímala.

„Hleď, Same, ten muž má vzácnou lebku!“ pravil svému sluhoovi. „Něco takového bych potřeboval do své sbírky!“ – šli dále

za ním - a tu v tlačnici se ztratil doktorovi neznámý i Sam. Černocho ušel teprve druhého dne. Hned se jej ptal, kde byl tak dlouho a Sam mu pověděl překvapující novinku.

Když vyslechl přání svého pána, odtrhl se od něho, a sledoval neznámého. Týž vstoupil do vlaku, a poněvadž měl černocho náhodou u sebe své úspory, usednul také do vagonu, a cestou se dal do hovoru s neznámým. Ten prý se mu svěřil, že jej omrzel život a že by rád skončil někde, kde by jej tak snadno nenalezli. Jede prý bez cíle, jen aby co nejdříve utratil své peníze.

Černocho prý mu pověděl o takovém místě - zbořeníšti za fremontem, kde může jeho mrtvola dlouho ležeti, než ji naleznou. A již tehdy prý vznikl v černochovi úmysl, že sebevraha po jeho smrti připraví o lebku, která se jeho pánu tak zalíbila. Do fremontu přijeli pozdě večer, Sam jej zavedl do zbořeníště, kde neznámý požil jed, který měl u sebe, a hned bylo po něm.

Sam nosil s sebou vždy břitvu, jakož i složitý nůž, jenž kromě jiných přístrojů obsahoval také malou ostrou pilku. Těmito nástroji oddělil hlavu od těla, načež v noci nastoupil cestu k nádraží. Když se dopoledne dostal do detroitu, koupil zde nehašené vápno a veliký hrnec s přiléhavou poklicí, a na odlehlém místě vložil do vápna hlavu, kterou až dosud nesl v koši, naplněném zeleninou, jež koupil ve fremontu. Vápno polil vodou, a tím zamezil vyparování zápachu z hrnce, neboť hlava byla již značně cítit, protože bylo vedro.

Doktor zprvu vyčínil samovi, že zohavil mrtvolu; když však si připomněl, že by byl mrtvý tak jako tak přišel o hlavu, až by jej byli pitvali a zpozorovali nápadný útvar lebky, nelámal si tím již hlavu, lebku preparoval, a posléze ji umístil ve sbírce.

Protože nečetl denní listy, nezvěděl o tom, co se soudí v novinách o fremontském případu.

„Ani dnes ještě nechápu, proč jsem byl vzat do vyšetřování,“ řekl soudci.

„Však to později zvíte,“ ujistil jej soudce, jenž vedl vyšetřování neobvyklým způsobem, nechávaje uvězněného v nejistotě. Pak byl vyslýchán černocho sam - ovšem nikoli v přítomnosti doktorově. Když se jej ptali, jak se zmocnil hlavy onoho neznámého, vyprávěl soudci totéž, co tento věděl již od smitha.

Potom došlo k veřejnému líčení, a zde teprve zvěděl doktor smith, že lpí na něm podezření z vraždy, případně domněnka, že k té vraždě svého sluhu navedl, aby se zmocnil zvláštního exempláře pro svou sbírku.

Chvějícím se hlasem, však jinak klidně odmítal doktor toto podezření.

„Věřím svému samovi, že se stalo vše tak, jak on praví, a že lebka ona patřila sebevrahovi a nikoli zavražděnému. Provinil jsem se proti zákonu tím, že jsem přijal lebku, o kterou můj sluha mrtvolu připravil, příjmu vyměřený mi trest za tento přečin - však zločinu v tom neshledávám.“

Sam také zapíral; však zachytil se nervosně, a chvillemi se zajíkal.

Tu předvolán hlavní svědek, detektiv léon Clifton. Bříkými slovy uváděl v souvislost tajemný jed, nalezený v těle mrtvého s jedem ve sbírkách doktorových. Nikdo jiný nemohl použítí toho jedu, kromě doktora nebo jeho sluhy; a bylo jej upotřebeno proto, aby se zamezilo krvácení, jež vzniká oddělením hlavy od trupu ještě nějakou dobu i po smrti. Vraždu provedl černocho a jeho pán o ní věděl, neboť mu dal k dispozici onen jed.

Když doktor smith zaslechl o jedu, zblednul, a lítostně se zadíval na černocho.

„Nebohý same, já jsem vinen tvým neštěstím!“

Vzlykáje, vrhl se sam k jeho nohoun.

„Můj pane, teď už nelze zapíratí - musím dokázat, že na vás nelpí žádná vina, jedině na mně!“

Vzpřimil se, obrátil se k soudci a řekl pevným hlasem: „Ano, já jsem zavraždil onoho člověka za fremontem - však bez vě-“

domí svého pána. Nemohu i déle mlčeti, když mému pánu hrozí nebezpečí.“

A za hrobového ticha vyprávěl.

Vyslechnuv tehdy přání doktorovo, hned si umínil, že mu přinese onu lebku, a že toho člověka usmrtí. Jel s ním skutečně až do Fremontu – však po celou cestu spolu ani slova nepromluvíli. Teprv když pozdě večer octli se ve Fremontu, a Sam poznal, že neznámý nápadně se ohlíží po ženských, přikročil k němu a tiše mu pověděl, že ví, kde by se dobře pobavil ve společnosti krásek. Cizinec mu uvěřil, a vyzval jej, aby ho tam dovedl. Protože Sam z dřívějších dob znal dobře okolí Fremontu, věděl také o zboře-mišti. A když za tmy blížili se k onomu příšernému místu, udeřil pěstí svého společníka do skráně, a tou ranou jej omráčil. Potom jej zatahl do ssutin, zde zapálil svíčku, kterou si byl již dříve opatřil, a chystal se břitvou a pilkou svého nože oddělit hlavu omráčeného. Tu jej napadlo, že by se mohl potřísniti vytrysknuvší krví; a zároveň rozpomněl se, že má u sebe malou lahvičku, ve které chová trochu tajemného jedu. Uzmul jej nedávno v laboratoři, kde doktor konal s jedem pokusy, a od té doby nosil ji stále s sebou. Proč, sám nevěděl. Hned upotřebil jedu, který vpravil neznámému do tepny – a omráčený byl okamžitě mrtev. Nyní se zmocnil jeho hlavy, prohlídal zavražděnému kapsy, a všechno, co u něho našel, vzal k sobě – ne snad z loupeživého úmyslu, nýbrž aby ztlížil pátrání po vrahovi, když ani zavražděného nezjistí. Všechny tyto předměty, aniž by je bedlivěji prohlédl, uložil do měkkého klobouku zavražděného, stočil jej a svázal, obtížil ka-menem a hodil do vzdáleného močálu, o němž se tvrdilo, že nemá ani dna. Byl by tam hodil i mrtvolu, však vzpomněl si na to již pozdě, když tělo bylo již zahrabáno v ssutinách. Vraceti se pak už nechtěl.

Hlavu zavražděného nesl jen v kapesním sátku. Když však svítalo, dostal se k zelinářské zahradě, kde užíel za plotem starý

koš. Vzal si její, vložil hlavu do něho, zahrabal ji natrhanou zeleninou, a potom se pustil k městu Toledo, kde usednul do vlaku a dojel do Detroitu. Zde, protože hlava začala již páchnouti, koupil vápno a hrnec, a vložil ji tam. Svě mu pánovi pak pověděl onu bajku a sebevrahu, a odevzdal mu hlavu, jejíž obličej byl žíravým vápnem změněn již k nepoznání.

„Toť moje vina, k níž se upřímně doznávám. Můj pán je zcela nevinen,“ skončil černoch.

Jindy chladný a lhostejný doktor Smith uronil několik slz nad tím ubožákem, jenž se dopustil vraždy, jen aby mohl vyhověti jeho přání.

Výrok poroty, přes skvělou obhajovací řeč jeho právního zastupce, zněl: smrt provazem.

Doktor byl sprostěn obžaloby.

Když odváděli Sama zpět do vězení, loučil se s ním Angličan slovy: „Odpusť mi, Same, že svými neprozřetelnými slovy připravil jsem ti tak smutný osud!“

„Můj pane,“ vzlykal černoch, „nebojím se smrti, vždyť jednou již mne měla v drápech; však co mne tíží, jest, že se pak již nikdy neužijeme.“

„Snad tam nahoře, můj nebohý Same!“ zasténal doktor Smith.

Příští noci vniklo do vězení několik zakuklených ozbrojenců, kteří odzbrojili stráž, vyvlékli Sama. Jeden muž posadil jej před sebe na koně, ostatní také vyhoupli se do sedla, a již uháněli temnou nocí z města.

„Soudce Lynch!“ zamumlal nebohý Sam. „Nemohou se, jako tenkrát, dočkatí mé smrti. Teď však mne již můj dobrý pán nezachrání!“ –

Jako vždy, tak i tentokráte, zůstali lynčovníci neznámí. Však také mrtvolu Sama nikde nenalezli. Soudilo se, že jej zakuklení hodilo někde do vody, která jej pohřbila na svém dně.

Lén Clifton dlouho pátral po osobě zavražděného; však v tomto případě ani jeho virtuosita nebyla nic platná.

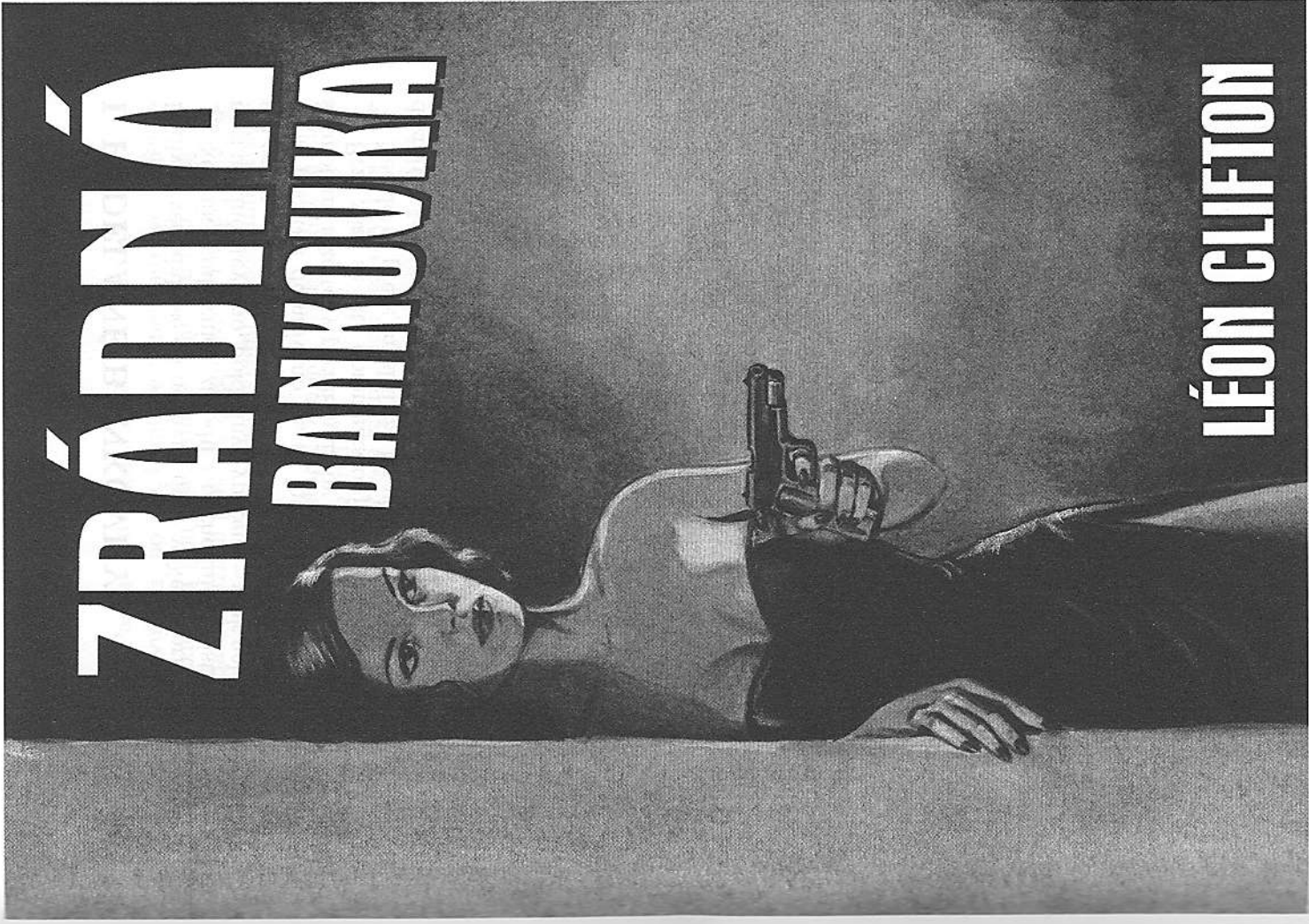
„Však já se to přece jednou dovím!“ troufal si. Potom obrátil svou pozornost k jinému záhadnému případu.

Doktor Smith nepřestával želeť ubohého Sama, za něhož nemohl najít náhradu.

A tu po letech dostal z Venezuely dopis, podepsaný – jménem Tom Black. Z něho zvěděl, ku svému největšímu překvapení, že Sam žije zde v dobrých poměrech a že sám je pisatelem tohoto listu. Lyncovníci zavezli jej daleko, načež jej propustili. A jeden mu pošel: „Clifton tě zbavil svobody, Clifton ti ji zase vrátí! Odejdi daleko a mlč!“ –

Poznal z toho doktor, že tehdejší útok na věznici byl dílem dobrého detektiva, jemuž se šlelo černocho.

„Zlaté srdce!“ zahučel doktor. „A to je detektiv!“

ZRÁDNÁ BANKOVKA

LÉON CLIFTON